

Sygn. akt VIII C 955/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 26 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: Sędzia Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2020 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Banku (...) S.A. w W.

przeciwko M. J.

o zapłatę

zasądza od pozwanego M. J. na rzecz powoda (...) Banku (...) S.A. w W. kwotę 778,93 zł (siedemset siedemdziesiąt osiem złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, przy czym nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym od kwoty 683,55 zł (sześćset osiemdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 25 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 47 zł (czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 955/20

UZASADNIENIE

W dniu 27 stycznia 2020 roku powód (...) S.A. w W. wytoczył przeciwko pozwanemu M. J. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 778,93 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, od kwoty 683,55 zł od dnia 25 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego konto P. (...), usług bankowości elektronicznej oraz karty debetowej, zawartej przez pozwanego w dniu 24 lipca 2014 roku. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się: należność główna – 683,55 zł oraz odsetki – 95,38 zł. Odnośnie daty wymagalności roszczenia powód wyjaśnił, iż przedmiotowa umowa została wypowiedziana w dniu 24 kwietnia 2019 roku, co skutkowało wymagalnością wierzytelności z dniem 12 lipca 2019 roku.

(pozew w e.p.u. k. 4-6)

W dniu 24 marca 2020 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwany zaskarżył sprzeciwem w całości podnosząc zarzut nieudowodnienia istnienia, wysokości oraz wymagalności wierzytelności dochodzonej pozwem.

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2020 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(nakaz zapłaty k. 7, sprzeciw k. 8, postanowienie k. 10)

W piśmie procesowym z dnia 19 stycznia 2020 roku pozwany wyjaśnił, iż przedmiotowa umowa nie posiadała limitu kredytowego, a więc posiadacz mógł nim dysponować wyłącznie do wysokości salda i nie mógł doprowadzić do powstania salda ujemnego. Umowa ta została przy tym narzucona przez bank przy zawieraniu umowy kredytowej, a powód nie wyrażał zgody na rezygnację z rachunku, z uwagi na jego przypisanie do kredytu. Pozwany wskazał przy tym, że od dnia 19 kwietnia 2018 roku zaprzestał korzystania z rachunku, a naliczone opłaty stanowią bezpodstawne działania powoda. Na koniec wskazał, że powód nie był uprawniony do naliczania odsetek karnych po wypowiedzeniu umowy, przy czym ewentualne odsetki winny być naliczane wyłącznie od rat kredytu, których w tym przypadku nie było.

W odpowiedzi na powyższe powód podtrzymał pozew w całości. Wyjaśnił, iż na mocy zawartej umowy pozwany nie mógł korzystać z dopuszczalnego salda debetowego, jednocześnie wypłaty z rachunku przekraczające wolne środki skutkowały powstaniem na rachunku niedopuszczalnego salda debetowego i uprawnieniem banku do pobierania odsetek od kwoty przekraczającej wolne środki. Jednocześnie zgodnie z postanowieniami umowy powód naliczał opłaty w wysokości wynikającej z taryfy prowizji i opłat bankowych. Opłaty za prowadzenie rachunku były przy tym pobierane w ciężar rachunku do wysokości wolnych środków na nim zgromadzonych, a w przypadku ich braku, naliczenie opłat skutkowało powstaniem zadłużenia przeterminowanego. Od narastającego salda do spłaty powód naliczał odsetki. Na koniec powód wskazał, że zamknięcie rachunku mogło nastąpić tylko po spłacie powstałego zadłużenia, akcentując, iż zgodnie z regulaminem pozwany mógł wypowiedzieć umowę rachunku w każdym czasie.

(pismo procesowe k. 53-54, k. 57-58v.)

Na rozprawie w dniu 26 listopada 2020 roku strona powodowa nie stawiała się. Ustanowiony przez pozwanego pełnomocnik wniósł o oddalenie powództwa w całości.

(protokół rozprawy k. 119)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 lipca 2014 roku pozwany M. J. zawarł z powodem umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego konto P. (...), usług bankowości elektronicznej oraz karty debetowej (bez (...)). Na mocy postanowień umowy powód zobowiązał się otworzyć i prowadzić rachunek o nr (...) (...) 4280, wydać kartę debetową do rachunku oraz rozliczać operacje dokonane przy jej użyciu. Za czynności związane z prowadzeniem rachunku bank pobierał prowizje i opłaty, zgodnie z Taryfą prowizji i opłat bankowych. Posiadacz rachunku w ramach rachunku nie mógł korzystać z dopuszczalnego salda debetowego. Wypłata z rachunku przekraczająca wolne środki skutkowałą powstaniem na rachunku niedopuszczalnego salda debetowego i powodowała naliczanie i pobieranie odsetek od kwoty przekraczającej wolne środki, w wysokości równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Przed zawarciem umowy pozwany otrzymał Regulamin oraz aktualny wyciąg z Taryfy.

Zgodnie z Taryfą opłat (...), opłata za prowadzenie rachunku pobierana była w sposób automatyczny z rachunku klienta w ciężar rachunku – do wysokości wolnych środków na rachunku, a w przypadku braku wolnych środków na rachunku pobranie prowizji i opłat powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, a posiadacz rachunku był zobowiązany do uzupełnienia środków.

W myśl postanowień Regulaminu rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), rozwiązanie umowy przez posiadacza rachunku lub bank następowało z upływem okresu wypowiedzenia, przy czym posiadacz rachunku

mógł w każdym czasie, bez podania przyczyny, wypowiedzieć umowę na piśmie. W takim przypadku okres wypowiedzenia wynosił 1 miesiąc. W przypadku wypowiedzenia umowy posiadacz rachunku do dnia rozwiązania umowy miał obowiązek spłaty całości zadłużenia na rachunku wraz z należnymi odsetkami, opłatami, prowizjami oraz kosztami. Bank mógł wypowiedzieć umowę m.in. w przypadku spowodowania niedopuszczalnego salda debetowego i nieuregulowania należności wynikających z umowy, z zachowaniem 2-miesięcznego okresu wypowiedzenia.

(umowa k. 34-36v., wyciąg z taryfy prowizji i opłat bankowych k. 37-37v., taryfa prowizji i opłat bankowych k. 99-99v., regulamin k. 101-112v.)

Z tytułu prowadzenia konta P. (...) powód nie pobierał opłaty za prowadzenie rachunku jeżeli systematyczne wpływy na rachunek w ostatnim miesiącu wynoszą nie mniej niż 20.000 zł lub średnie saldo depozytów na rachunkach w (...) wynosi nie mniej niż 250.000 zł albo gdy zawarto umowę ramową o świadczenie usług bankowości prywatnej. W pozostałych przypadkach opłata wynosiła 80 zł miesięcznie.

(wyciąg z taryfy prowizji i opłat bankowych k. 91-93)

Pozwany M. J. na bieżąco korzystał z przedmiotowego rachunku oraz wydanej karty debetowej. W okresie od dnia 2 czerwca 2017 roku do dnia 29 kwietnia 2018 roku wyłącznie siedmiokrotnie miały miejsce przypadki, gdy saldo rachunku miało ujemny charakter, za każdym razem pozwany zasiliał jednak rachunek wpłatą pokrywającą tak powstałe zadłużenie. Ostatni raz dodatnie saldo na rachunku występowało w dniu 18 kwietnia 2018 roku, kiedy to w wyniku dokonania przelewu wychodzącego na kwotę 800 zł, na rachunku pozostała suma 44,45 zł. Począwszy od dnia 30 kwietnia 2018 roku saldo rachunku jest ujemne, przy czym wykonana w dniu 18 kwietnia 2018 roku operacja była ostatnią, jakiej powód dokonał w ciężar rachunku. Po tej dacie saldo na rachunku były kreowane przez pobierane przez bank opłaty, w szczególności opłatę za prowadzenie rachunku w wysokości po 80 zł miesięcznie.

(zestawienia operacji k. 69-90v.)

Pismem z dnia 24 kwietnia 2019 roku przesłanym na adres pozwanego i doręczonym w dniu 10 maja 2019 roku powód wypowiedział z zachowaniem 2-miesięcznego okresu wypowiedzenia przedmiotową umowę z powodu nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego. Na dzień sporządzenia oświadczenia saldo rachunku wynosiło minus 727,41 zł w tym 43,86 zł odsetek.

Po upływie okresu wypowiedzenia, powód pismem z dnia 19 sierpnia 2019 roku wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w wysokości 749,34 zł.

(wezwanie do zapłaty k. 39, wypowiedzenie k. 40, potwierdzenie odbioru k. 41-42, k. 46-46v.)

Na dzień 23 stycznia 2020 roku wartość odsetek karnych naliczonych od ujemnego salda na rachunku wyniosła 95,38 zł.

(wyliczenie odsetek k. 29-33)

W wyciągu z ksiąg bankowych z dnia 24 stycznia 2020 roku powód wskazał, że łączne zadłużenie pozwanego z tytułu przedmiotowej umowy bankowej wynosi 683,55 zł należności głównej oraz 95,38 zł odsetek naliczonych za okres od dnia 1 kwietnia 2018 roku do dnia 23 stycznia 2020 roku.

(wyciąg z ksiąg bankowych k. 28)

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie niesporne były twierdzenia faktyczne powoda o tym, że łączyła go z pozwanym umowa z dnia 24 lipca 2014 roku, na mocy której powód zobowiązał się m.in. otworzyć i prowadzić dla pozwanego rachunek o nr (...) (...) 4280 oraz wydać pozwanemu kartę debetową. Na potwierdzenie rzezonego stosunku zobowiązaniowego powód przedłożył umowę bankową podpisaną przez M. J. wraz z regulaminem oraz taryfą prowizji i opłat bankowych. Postanowienia przedmiotowej umowy nie były kwestionowane przez pozwanego, w szczególności nie budziło wątpliwości, że umowa nie dopuszczała możliwości korzystania z dopuszczalnego salda debetowego. Okoliczność ta, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie oznaczała jednak, że saldo takie nie mogło powstać. Przypomnienia wymaga, że zgodnie z Taryfą opłat (...), opłata za prowadzenie rachunku pobierana była w sposób automatyczny z rachunku klienta w ciężar rachunku – do wysokości wolnych środków na rachunku, a w przypadku braku wolnych środków na rachunku pobranie prowizji i opłat powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, a posiadacz rachunku był zobowiązany do uzupełnienia środków. W konsekwencji pobrana przez bank w dniu 30 kwietnia 2018 roku opłata w wysokości 80 zł doprowadziła do powstania salda ujemnego (w dniu pobrania opłaty saldo rachunku wynosiło 44,45 zł), a każda kolejna opłata powiększała to saldo. Bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, że pozwany z dniem 18 kwietnia 2018 roku zaprzestał korzystania z rachunku, bowiem pobranie opłaty za prowadzenie rachunku nie było powiązane z dokonywaniem przez posiadacza transakcji, operacji na rachunku. Jednocześnie, co wynika wprost z wyciągu z Taryfy (...), pozwany miał możliwość uniknięcia pobierania opłat za prowadzenie rachunku poprzez zapewnienie określonych wpływów na rachunek. Sąd przyjął przy tym, że M. J. był uprawniony do wypowiedzenia przedmiotowej umowy w każdym czasie, na co wprost wskazuje § 60 Regulaminu (...), co dezawuuje twierdzenia pozwanego, iż umowa nie mogła zostać rozwiązana. Istotnym jest podkreślenie, że pozwany nie przedstawił żadnych dowodów (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.), iż podejmował czynności mające na celu wypowiedzenie umowy, na co jednak powód nie wyraził zgody, twierdzenia pozwanego w tym zakresie są zatem całkowicie gołosłowne. Przechodząc do dalszych zarzutów pozwanego wyjaśnienia wymaga, że powód wykazał wysokość naliczanych opłat, te wynikają bowiem z przedłożonych wyciągów z Taryfy (...), jednocześnie poprzez złożenie zestawień operacji (k. 69-90v.) strona powodowa udowodniła wysokość dochodzonego roszczenia - analiza rzezonych zestawień pozwala odtworzyć sposób kształtowania się zadłużenia pozwanego w spornym okresie. Jednocześnie, przedkładając zestawienie z k. 29-33 powód wykazał wysokość dochodzonych w sprawie odsetek karnych. Nie może się przy tym ostać argumentacja pozwanego, iż powód nie był uprawniony do naliczania odsetek, ponieważ pozostaje ona w oczywistej sprzeczności z postanowieniami umowy oraz Taryfy prowizji i opłat bankowych. Powtórzenia wymaga, że niezapewnienie wolnych środków na rachunku dla pokrycia pobieranych opłat skutkowało powstaniem zadłużenia przeterminowanego, co z kolei uprawniało powoda do naliczenia odsetek karnych. W ocenie Sądu w świetle przedłożonych zestawień brak jest podstaw do kwestionowania ich prawdziwości, zwłaszcza, iż pozwany nie wykazał w żaden sposób (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.), aby ich treść nie odpowiadała prawdzie. Wskazać wreszcie należy, że pozwany nie udowodnił, aby poza wpłatami na rachunek wykazanymi w załączonych zestawieniach, dokonał innych wpłat, a tym samym nie wykazał, że spełnił świadczenie w większym zakresie, aniżeli oznaczonym przez powoda.

Reasumując, w oparciu o przedłożoną umowę bankową oraz załączone przez powoda zestawienia operacji Sąd przyjął, że pozwany nie spłacił zadłużenia z tytułu przedmiotowej umowy w kwocie dochodzonej niniejszym powództwem, co dodatkowo potwierdza wyciąg z ksiąg bankowych z dnia 24 stycznia 2020 roku. Wprawdzie tego rodzaju wyciągi zostały pozbawione mocy prawnej dokumentu urzędowego, to jednocześnie nie budzi wątpliwości, iż jako dokument prywatny podlegają one ocenie przez Sąd. Dokument ten odzwierciedla zapisy w księgach bankowych, w których ujęta jest historia wszystkich operacji - wypłata kredytu, spłata raty, naliczanie opłat i odsetek itp. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 września 2018 roku (I AGa 178/18, L.), mimo, że obecnie dokumenty bankowe mają w procesie moc dokumentu prywatnego, posiadają walor wysokiej wiarygodności - a zatem zadłużeń i spłat dokonywanych na rachunkach oraz sumujących saldo zobowiązań. Przyjęcie więc, że wyciąg z ksiąg bankowych nie posiada żadnego waloru dowodowego nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Sąd uznał ponadto, że po stronie powoda ukonstytuowało się uprawnienie do wypowiedzenia umowy. Przypomnieć należy, że w myśl postanowień Regulaminu (...), bank mógł wypowiedzieć umowę m.in. w przypadku spowodowania niedopuszczalnego salda debetowego i nieuregulowania należności wynikających z umowy, z zachowaniem 2-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Na dzień 24 kwietnia 2019 roku na rachunku pozwanego niespornie istniało niespłacone zadłużenie, ergo po stronie powoda powstało prawo do rozwiązania przedmiotowego stosunku zobowiązaniowego. Oświadczenie o wypowiedzeniu zostało przy tym wysłane na adres pozwanego i skutecznie doręczone w dniu 10 maja 2019 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 778,93 zł z umownym odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, od kwoty 683,55 zł od dnia 25 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty.

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Strona powodowa wygrała proces w całości a zatem należy się jej od pozwanego zwrot kosztów procesu w łącznej wysokości 47 zł, na którą złożyły się: opłata od pozwu - 30 zł oraz opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa - 17 zł.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji